

Suvremeni oblici i metode rada

prema HNOS-u

Pučavanje prema učeniku

- prilagodba nastave pojedinačnim potrebama učenika;
- razlikovni sadržaji, diferencijalne djelatnosti, ustrojstvo i tempo nastave;
- učenicima prilagođen tijek i ritam pučavanja;
- ohrabrivanje učeničke samostalnosti;
- poticanje samovrednovanja

Ciljevi HNOS-a:

- uvođenje učenika u istraživački usmjerenu nastavu, radi trajnih i uporabljivih znanja
- usvajanje sposobnosti i umijeća
- razvijanje sposobnosti za rješavanje problema i donošenje odluka
- razvijanje poduzetničkog duha
- usvajanje socijalnih i moralnih navika i sposobnosti

Prijedlozi za metodičku obradu

- metoda praktičnih radova
- metoda demonstracije,
- audio-vizualna metoda
- iskustveno
- istraživačko učenje

Metode "aktivnog" učenja npr.

- (1) **metoda kreativnog pisanja** (umne mape, tekst puzzle, pisanje psalama, pisama bibl. osobama)
- (2) **foto-govor**, (analiza oblika i boja, izražavanje dojmova, analiza sadržaja, identifikacija s likovima na slici npr. Isus i učenici na barci. Isus spava, tko sam ja od učenika na slici, što radim. .).
- (3) **meditativni oblici** (fantazijska putovanja, zamišljanje biblijskih tekstova, meditativni ples)
- (4) **iga i igra po ulogama, bibliodrama** (improvizacijske igre, pantomima, živa slika, kazalište)

Metode "aktivnog" učenja

- (5) **projektno učenje putem istraživanja** (npr. korizmenih običaja - interview, internetom, *enciklopedijama*)
- (6) **predodžba i imaginacija** (Stavi se u poziciju...? Kako bi priča mogla teći dalje?; Što je slijepac Bartimej mogao čuti, koje zvukove, ljude...? Koje se slike pojavljuju u mašti pri slušanju ove glazbe, čitanju ove pjesme.?)
- (7) **slušanje glazbe-meditativne**, pjevati i svirati; ples i pokret uz glazbu;
- (8) **promjena mjesta učenja** npr. ekskurzija, posjet Crkvi (u tri faze: faza pripreme, provedbe i vrednovanja)
- (9) **kreativan rad** –kolaž, glina, šibice za izradu imena, slova

Iskustvena nastava

- spektar didaktičkih oblika
- omogućiti učenje uključivanjem mnogih osjetila

7

Vjeronauk i iskustveno učenje

- liturgijski, slavljenički,
- meditativni, religiozno-estetski,
- religiozno-simbolički i dijakonijski iskustveni oblici
- Iskustvo sabranosti, biti miran, iskustvo zajedništva, slavlja, iskustvo zajedničkog solidarnog djelovanja.

8

Mogućnosti u vjeronauku

- susresti vjeru u konkretnom
- doživjeti snagu vjere u djelovanju,
- posvijestiti povezanost vjere i solidarnosti
- učiti shvaćati Crkvu kao Crkvu u svijetu
- ostvarivati svoje čovječstvo stvarateljskim djelovanjem

9

Više individualni rad:	Zanemarena samoaktivnost i preuzimanje inicijative:	Više timski rad
Slobodni angažman	Frontalna nastava Nastava u plenumu Vođeni razgovor	Projektna nastava

10

Projektna nastava

- vrsta „istraživačkog učenja“
- unutarnja motivacija glavni pokretač
- kultura komunikacije, timski duh, suradničke sposobnosti istovrijedne s rezultatom
- potiče angažman i samodisciplinu učenika
- vježbanje solidarnog djelovanja
- najprikladnija za vježbanje i utvrđivanje znanja i sposobnosti

11

Ciljevi projektne nastave

- učenici samostalno odlučuju glede sadržaja i oblika rada.
- Samostalno vrednuju svoj rad i uradak; nestaje podjela na život u školi i izvan nje;
- Svaki projekt predstavlja prostor iskustva i područje istraživanja u teorijskom i praktičnome pogledu;
- rezultati projekta se predstavljaju svim zainteresiranima

12

Temeljne smjernice projektne ideje

- Pedagogija otvorene budućnosti
- Pedagogija iskustva
- Pedagogija s društveno-političkom vizijom
- Pedagogija (učenja) rješavanja problema

13

Temeljna načela projektne metode

1. Usmjerenost na situaciju
2. Usmjerenost prema interesima učenika
3. Samostalna organiziranost i osobna odgovornost
4. Važnost
5. Etapno planiranje

14

6. Javno predstavljanje rezultata
7. Mnogovrsnost osjetila
8. Društveno učenje
9. Interdisciplinarnost

15

Oblici projektne nastave

- Projektni tjedan
- Međupredmetna projektna nastava
- Projektna nastava u satovima

16

ETAPE PROJEKTNE METODE

1. Pronalaženje teme
2. Formuliranje cilja
3. Planiranje
4. Provedba projekta
5. Uređivanje sakupljenih informacija
6. Formuliranje rezultata
7. Predstavljanje rezultata
8. Refleksija o projektu

17

Slobodni rad

Slobodni izbor

- oblika rada
- s ponuđenim radnim materijalom s
- ciljem postizanja znanja i društvenih sposobnosti

19

Sloboda učenika glede

- izbora sadržaja,
- radnih metoda,
- podjele vremena,
- inteziteta rada,
- društvenih oblika i
- mjesta rada

20

Ograničenja slobode

- sadržaj, unutarnja struktura teme,
- izgled i vel. razreda
- odluke učenika
- a nadasve kreativnost i metodičke sposobnosti vjeroučitelja

21

Slobodnim radom se usvajaju

- novi sadržaji učenja,
- sposobnost odlučivanja,
- sposobnost rješavanja problema,
- podjela vremena,
- timski rad i
- tolerancija.

22

Slobodni rad / uobičajena nastava

- u organizaciji rada,
- u ulozi sredstava za rad
- u postizanju rezultata i
- u ulogama učitelja i učenika.

23

Organizacija slobodnog rada

1. Faza motivacije
2. Faza rada
3. Faza vrednovanja

24

Kriteriji izbora sredstava za rad (1)

- središnje značenje: pripremljena okolina i materijali za rad!!
- Služe za usvajanje egzemplarnih sadržaja i egzemplarnih puteva učenja vjere.

Trebaju omogućiti:

- samostalno učenje religioznog i simboličkog govora,
- usvajanje religijsko-umjetničkog znanja,
- religiozne spoznaje i iskustva.

25

Kriteriji za izbor sredstava za rad (2):

- Trebaju biti:
- povezana s ciljem učenja,
- logično i pregledno usklađena i jasna
- u skladnu sa sposobnostima učenika te dobi.

Trebaju omogućiti :

- različite *pristupe* problematici,
- različita *rješenja* problema
- različite *oblike* prezentacije

26

Sredstva prema cilju uporabe

- **idejna** - potiču samostalno učenje npr. biblijske priče
- **materijalna** - za direktno usvajanje specijalnog sadržaja (npr. stručni tekstovi ili radni listovi).
- **sredstva za vježbanje** - (za postizanje, utvrđivanje sposobnosti npr. tekstovi za nadopunu ili igra uloga)
- **“kameni lom”** (bez konkretnog tematskog usmjerenja za rješenje tj. predstavljanje rezultata neke zadaće (npr. Biblija, glina, materijal za nizanje, kolaž)

27

Uloga učitelja

- priprema prikladne radne okoline,
- prikupljanje, donošenje i nadopunjavanje sredstava za rad,
- spremnost na pomoć pri pitanjima učenika,
- uvođenje razreda u proces učenja

28

Hvala na pažnji!!

29